

Focus 40 Blue, príkazy pre čítač JAWS a NVDA

Prehľad príkazov pre ovládanie funkcií operačného systému Windows 10 ako aj aplikácií bežiacich v tomto operačnom systéme.

Príkazy pre braillovský riadok používaný s čítačom JAWS

Klik pravým tlačidlo myši - tlačidlo pre posun + kurzorové tlačidlo.
Control + klik ľavým tlačidlom myši - kurzorové tlačidlo. + medzera
Page down - ľavé alebo pravé ovládacie tlačidlo + dolná časť kolískového tlačidla.
Page Up - ľavé alebo pravé ovládacie tlačidlo + horná časť kolískového tlačidla.
Na začiatok dokumentu - ľavé tlačidlo pre posun + ovládacie tlačidlo.
Na koniec dokumentu - pravé tlačidlo pre posun + ovládacie tlačidlo.
Home - tlačidlo pre posun + horná časť kolískového tlačidla.
End - tlačidla pre posun + dolná časť kolískového tlačidla.
Označiť text - ľavý Shift + kurzorové tlačidlo.
Začiatok a koniec označovania bloku textu - pravý Shift + kurzorové tlačidlo.

Klávesy pre zložené príkazy

Funkčné klávesy F1 - F12 - medzera + bod 8 + body pre písmeno zodpovedajúce číslu kľúča a poradiu písmena v abecede. Pre nahradenie stlačte body 1, 8 a medzerník a následne body pre príslušné písmeno.
Insert - medzera + bod 8 + bod 2.
Ctrl - medzera + bod 8 + bod 3.
Windows - medzera + bod 8 + bod 4.
JAWS key - medzera + bod 8 + bod 5.
Alt - medzera + bod 8 + bod 6.
Shift - medzera + bod 8 + bod 7.

Ak je funkčná klávesa súčasťou klávesovej skratky napríklad Ins+F7, tak stlačte medzera + body 1, 2, 8 a následne body 1, 2, 4, 5.

Samostatné klávesové príkazy

Esc - pravý Shift + bod 1, alebo body 1, 3, 5, 6 + medzera.
Alt - pravý Shift + bod 2.
Kontextová ponuka - pravý Shift + bod 2 + medzera.
Numerická hviezdička - pravý Shift + bod 3.
Windows klávesa - pravý Shift + bod 4.
Lomka na numerickej klávesnici - pravý Shift + bod 7.
Capslock - pravý Shift + bod 7 + medzera.
Plus na numerickej klávesnici - pravý Shift + bod 8.
Backspace - bod 7.
Enter - bod 8.
Tabulátor - medzera + body 4,5.
Shift + tabulátor - medzera + body 1,2.
Home - medzera + body 1, 3.
Home - medzera + body 4, 6.
Page Up - medzera + body 2, 3, 7.

Page down - medzera + body 5, 6, 8.
Delete - medzera + body 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Príkazy pre posun

Prečítaj predchádzajúci znak - medzera + bod 3.
Prečítaj nasledujúci znak - medzera + bod 6.
Prečítaj znak - medzera + body 3, 6.
Prečítaj predchádzajúce slovo - medzera + bod 2.
Prečítaj nasledujúce slovo - medzera + bod 5.
Prečítaj slovo - medzera + body 2, 5.
Prečítaj predchádzajúci riadok - medzera + bod 1 alebo kolískové tlačidlo nahor.
Prečítaj nasledujúci riadok - medzera + bod 4 alebo kolískové tlačidlo nadol.
Prečítaj riadok - medzera + body 1, 4.
Prečítaj predchádzajúcu vetu - ľavý Shift + kolískové tlačidlo nahor.
Prečítaj nasledujúcu vetu - ľavý Shift + kolískové tlačidlo nadol.
Prečítaj vetu - ľavý Shift + pravý Shift + body 1, 4.
Prečítaj predchádzajúci odstavec - pravý Shift + pravé kolískové tlačidlo nahor.
Prečítaj nasledujúci odstavec - pravý Shift + pravé kolískové tlačidlo nadol.
Prečítaj odstavec - ľavý Shift + pravý Shift + body 2, 3, 5, 6, 7, 8.
Presun na začiatok súboru - medzera + body 1, 2, 3.
Presun na koniec súboru - medzera + body 4, 5, 6.
Prečítaj od začiatku ku kurzoru - pravý Shift + body 3, 7.
Prečítaj od pozície kurzora do konca súboru - pravý Shift + body 6, 8.
Plynulé čítanie - medzera + body 1, 2, 4, 5, 6.
Prečítaj prvý riadok aktuálneho okna - ľavé + pravé kolískové tlačidlo nahor.
Prečítaj posledný riadok aktuálneho okna - ľavé + pravé kolískové tlačidlo dolu.
Predchádzajúce okno dokumentu - medzera + body 2, 3.
Nasledujúce okno dokumentu - medzera + body 5, 6.
Otvoriť zoznam - ľavý Shift + pravé kolískové tlačidlo nadol.
Zatvoriť zoznam - ľavý Shift + pravé kolískové tlačidlo nahor.
Opustiť formulárový režim - medzera + body 1, 3, 4, 6.
Vyslov aktuálnu pozíciu kurzora - medzera + body 1, 2, 4, 5.
Presuň kurzor na začiatok riadka - tlačidlo pre posun + kolískové tlačidlo hore.
Presuň kurzor na koniec riadka - tlačidlo pre posun + kolískové tlačidlo dole.

Rýchly pohyb v MS Word

Aby nasledujúce príkazy fungovali je potrebné aby boli povolené príkazy - medzera + bod 8 a bod 2 a následne body 1, 3, 5, 6. Aby bol pohyb v opačnom smere pridáme bod 7.
Nasledujúca záložka - body 1, 2.
Nasledujúci komentár - body 1, 3.
Nasledujúca poznámka - body 1, 5.
Nasledujúci prvok formulára - body 1, 3, 5.
Nasledujúca grafika - body 1, 2, 4, 5.
Nasledujúci nadpis - body 1, 2, 5.
Nasledujúca poznámka pod čiarou - body 1, 3, 5.
Nasledujúci odstavec - body 1, 2, 3, 4.
Nasledujúca sekcia - body 2, 3, 4.
Nasledujúca tabuľka - body 2, 3, 4, 5.
Nasledujúca strana - medzera.
Predchádzajúca strana - Backspace - bod 7.

Označenie textu

- Predchádzajúci znak - medzera + body 3, 7.
- Nasledujúci znak - medzera + body 6, 7.
- Predchádzajúce slovo - medzera + body 2, 7.
- Nasledujúce slovo - medzera + body 5, 7.
- Predchádzajúci riadok - medzera + body 1, 7.
- Nasledujúci riadok - medzera + body 4, 7.
- Predchádzajúcu obrazovku - ľavý Shift + body 1, 3.
- Nasledujúcu obrazovku - ľavý Shift + body 4, 6.
- Od začiatku riadka - medzera + bod 7.
- Do konca riadka - medzera + body 4, 6, 7.
- Od začiatku súboru po kurzor - medzera + body 1, 2, 3, 7.
- Od kurzora po koniec súboru - medzera + body 4, 5, 6, 7.

Označenie textu kurzorovými tlačidlami

- Stlačte ľavý Shift + navádzacie kurzorové tlačidlo nad miestom, kde chcete začať označovať.
- Rovnaké tlačidla stlačte na mieste, kde chcete ukončiť označovanie textu.

Príkazy pre Brail

- Začiatok dokumentu - medzera + body 1, 2, 3.
- Koniec dokumentu - medzera + body 4, 5, 6.
- Preložiť aktuálny znak do plnopisu Grade2 . medzera + body 2, 3, 4, 5.
- Zapnúť anglický skratkopis Grade 2 - medzera + body 1, 2, 4, 5, 7.
- Prepnúť zobrazovanie znakov a atribútov - medzera + body 1, 6.
- Prepínanie režimu braillovskeho riadka - medzera + body 1, 3, 4.
- Prepnúť medzi šesť a osem bodom - medzera + body 2, 3, 6.
- Zmeniť tvar kurzoru - medzera + body 1, 4, 6.
- Obmedziť braillovský kurzor - medzera + body 1, 2, 3, 5.
- Opakovať poslednú flash správu - medzera + body 1, 2, 4.

Príkazy pre Windows

- Alt + Tab - ľavý Shift + body 4, 5.
- Vložiť zo schránky - ľavý Shift + body 1, 2, 3, 6.
- Skopírovať do schránky - ľavý Shift + body 1, 4.
- Vystrihnúť do schránky - ľavý Shift + body 1, 3, 4, 6.
- Krok späť - ľavý Shift + body 1, 3, 5, 6.
- Vymazať - ľavý Shift + body 1, 4, 5.

Príkazy pre označovanie

- Nasledujúci znak - ľavý Shift + bod 6.
- Predchádzajúci znak - medzera ľavý Shift + bod 3.
- Nasledujúci riadok - ľavý Shift + bod 4.
- Predchádzajúci riadok - ľavý Shift + bod 1.
- Od začiatku riadka - ľavý Shift + bod 2.
- Do konca riadka - ľavý Shift + bod 5.
- Od horného okraja - ľavý Shift + body 1, 2, 3.
- Od kurzora k dolnému okraju - ľavý Shift + body 4, 5, 6.
- Nasledujúcu obrazovku - ľavý Shift + body 4, 6.

Predchádzajúcu obrazovku - ľavý Shift + body 1, 3.
Vybrať všetko - ľavý Shift + body 1, 2, 3, 4, 5, 6.
Označiť rámec - ľavý Shift + body 3, 5.
Označiť nadpis - ľavý Shift + body 2, 3, 5.
Vybrať odkaz - ľavý Shift + body 2, 3, 5, 6.

Príkazy pre funkcie čítača JAWS

JAWS okno - pravý Shift + body 2, 4, 5.
Rýchle nastavenia - pravý Shift + body 1, 2, 3, 6.
Zoznam úloh - pravý Shift + body 3, 5, 6.
Zoznam ikon na systémovom paneli - pravý Shift + body 1, 3.
Prečítať systémový čas - pravý Shift + body 1, 2, 3.
Drag and Drop - pravý Shift + medzera + body 3, 7.
Obnoviť obrazovku - pravý Shift + body 1, 3, 5, 6.
Prečítať typ a veľkosť písma - pravý Shift + body 1, 2, 4.
Nápoveda klávesových skratiek vo Windows - pravý Shift + body 2, 4, 5, 6.
Prečítať aktuálne okno - pravý Shift + body 1, 2.
Prečítať východzie tlačidlo dialógu - pravý Shift + body 1, 5.
Ukončiť JAWS - pravý Shift + body 2, 5, 6.
Vybrať syntezátor - pravý Shift + body 2, 3, 4.

Funkcie kurzora

JAWS kurzor - medzera + body 2,4, 5.
PC kurzor - medzera + body 1, 2, 3, 4.
Presunúť JAWS na pozíciu PC kurzora - pravý Shift + body 3, 6.
Presunúť PC na pozíciu JAWS kurzora - pravý Shift + body 3, 4, 6.
Braillovský kurzor nasleduje aktuálny - medzera + body 1, 4, 6.
Aktívny kurzor nasleduje Braillovský - medzera + body 1, 2, 7.
Presunúť braillovský kurzor na pozíciu PC kurzora - ľavý Shift + body 3, 4, 6.
Presunúť braillovský kurzor na pozíciu aktívneho kurzora - ľavý Shift + body 3, 6.

Nástroje JAWS

Spustiť JAWS - pravý Shift + body 2, 3.
Nastaviť horný okraj rámca - pravý Shift + body 2, 4, 6.
Dolný okraj rámca - pravý Shift + body 1, 2, 4, 5, 6.
Popisovač grafiky - pravý Shift + body 1, 2, 4, 5.
JAWS hľadanie - pravý Shift + body 1, 2, 4.
Hľadať Ďalší - pravý Shift + body 2, 5.

Príkazy pre braillovský riadok používaný s čítačom NVDA

Hmatový displej podporuje, v spolupráci s čítačom obrazovky NVDA, prácu prostredníctvom zadávania príkazov tvorených:

- a) Špecifickou kombináciou tlačidiel určenou pre daný konkrétny príkaz;
- b) Jednopísmenovými tlačidlami, ktoré často zodpovedajú písmenám určeným na rýchlu navigáciu napríklad na webových stránkach;
- c) Skladaním príkazu z postupného zadávania jednotlivých zložiek príkazu;
- d) Špecifickými príkazmi pre funkcie čítača.

Zoznam príkazov a im priradenej kombinácie tlačidiel:

- šípka vľavo - medzera + bod 3;
- šípka vpravo - medzera + bod 6;
- šípka hore - medzera + bod 1;
- šípka dole - medzera + bod 4;
- Home - medzera + bod 2;
- End - medzera + bod 5;
- Page Up strana hore - medzera + body 1 a 3;
- Page Down - medzera + body 1 a 6;
- Enter - medzera + body 1, 5 a 6 alebo aj samostatný bod 8;
- Insert - medzera + body 2 a 4;
- Delete - medzera + body 1, 4 a 5;
- Backspace - medzera + body 1, 2, 3 a 5;
- Alt - medzera + body 2 a 6;
- Control - medzera + body 1 a 4;
- Escape - medzera + body 1 a 5;
- NVDA key - medzera + body 1, 2, 4, 5;
- Tabulátor - medzera + body 4 a 5 alebo pravé výberové tlačidlo (tretie tlačidlo z pravej strany na prednom paneli, tlačidlo s okrúhlou prehĺbeninou);
- Shift+Tabulátor - medzera + body 4, 5 a 8 alebo ľavé výberové tlačidlo (tretie tlačidlo zľava na prednom paneli, tlačidlo s okrúhlou prehĺbeninou);
- Windows (ponuka Štart) - medzera + body 2, 4, 5, 6 a 8;
- Aplikácia / kontextová ponuka - medzera + body 4 a 8;
- Funkčné kľúče F1 až F12 - medzera + písmeno abecedy v poradí kľúča + bod 8;
- Windows+znak - ľavý + pravý Shift a následne písmeno;
- CapsLock - medzera + body 2, 3 a 4;
- Num Lock - medzera + body 1, 3 a 6;
- Alt+Tab - medzera + body 2, 4 a 5;
- Alt+F4 - medzera + body 2, 5 a 6;
- Alt+Enter - medzera + body 4, 6 a 8;
- Control+Shift+Esc - medzera + pravé výberové tlačidlo;
- Control+Home - medzera + body 2, 3 a 8;
- Control+End - medzera + body 3, 5 a 8;
- Control + šípka vľavo - medzera + body 3, 6 a 7;
- Control+ šípka vpravo - medzera + body 3, 6 a 8;
- Control+ šípka nahor - medzera + body 1, 6 a 8;
- Control+ šípka nadol - medzera + body 3, 4 a 8;
- Control + Shift+ šípka vľavo - medzera + body 2, 3, 6 a 7;
- Control + Shift + šípka vpravo - medzera + body 3, 5, 6 a 8;
- Control+Shift+ šípka nahor - medzera + body 1, 6, 7 a 8;
- Control+Shift+ šípka nadol - medzera + body 3, 4, 7 a 8;
- Windows+b (systémový panel) - ľavé ovládacie tlačidlo + body 1 a 2;
- Windows+e (spustenie aplikácie Prieskumník) - ľavé ovládacie tlačidlo + body 1 a 5;
- Windows+m (prechod na pracovnú plochu) - ľavé ovládacie tlačidlo +body 1, 3 a 4;
- Windows+D - ľavé ovládacie tlačidlo + body 1, 4, 5 (iba po doplnení do súboru so skratkami);

- Windows+r (dialóg spustiť) - ľavé ovládacie tlačidlo + body 1, 2, 3 a 5;
- Windows+x - ľavé ovládacie tlačidlo + body 1, 3, 4 a 6;
- Windows+a - centrum akcií - ľavé ovládacie tlačidlo + bod 1;
- prehľad spustených aplikácií - ľavý Shift + medzera;
- Zoznam virtuálnych pracovných plôch - pravé výberové tlačidlo + medzera;
- Windows+t (názov okna) - medzera + body 2, 3, 4 a 5;
- stav batérie - medzera + body 1 a 2;
- čas a dátum iba na riadku - ;
- zvýšenie hlasitosti - medzera + body 3, 4,5;
- zníženie hlasitosti - medzera + body 1, 2, 6;

Zložené príkazy - po modifikačnej klávese systém čaká na samostatné písmeno alebo kombináciu pre doplnenie príkazu

- Enter - medzera + body 1, 5, 6;
- Control - medzera + body 1, 4;
- Alt - medzera + body 2, 5;
- Shift - medzera + body 7, 8;
- Windows - ľavý plus pravý Shift, alebo medzera + body 3, 6;
- Ctrl + Tab - medzera + body 1, 4, následne medzera+ body 1, 2 alebo 4, 5;
- Ctrl + Shift - medzera + body 1, 4, 7, 8;
- Alt + Shift - medzera + body 2, 5, 7, 8;
- Prepínanie medzi spárovanými Bluetooth zariadeniami – ponuka + body 1 až 5;
- Prepnutie na USB pripojenie – ponuka + bod 8;
- Prepínanie v ponuke nastavení braillovskeho riadka – ponuka + body 1,2 alebo body 4,5;
- Potvrdenie voľby či rozbalenie podponuky – enter – bod 8;
- Návrat z podponuky či opustenie menu – body 1, 3, 5, 6;
- Zobrazenie informácií o stave zariadenia – tlačidlo ponuka.